

Експертний висновок
Міністерства фінансів України
до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення автомобільних транспортних засобів внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації проти України» (реєстр. № 11147 від 03.04.2024), поданий народними депутатами України Крейденком В. В., Зубом В. О. та іншими (далі – законопроект).

2. Завдання законопроекту

Законопроектом запропоновано визначити правові та організаційні засади надання державою компенсації за пошкодження та знищення автомобільних транспортних засобів внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації проти України, з дня набрання чинності Указом Президента України від 24.02.2022 № 64 «Про введення воєнного стану в Україні».

Джерелами фінансування компенсації за пошкоджені / знищені автомобільні транспортні засоби законопроектом запропоновано визначити:

- 1) Фонд відновлення майна та зруйнованої інфраструктури у зв'язку зі збройною агресією російської федерації;
- 2) міжнародну технічну та/або поворотну чи безповоротну фінансову допомогу;
- 3) репарації або інші стягнення з російської федерації;
- 4) інші джерела, не заборонені законодавством України.

Водночас законопроектом передбачено, що органи місцевого самоврядування можуть затверджувати місцеві програми та створювати фонди з метою надання компенсації за пошкоджені / знищені автомобільні транспортні засоби.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Проектом акта запропоновано визначити джерелами фінансування компенсації за пошкоджені / знищені автомобільні транспортні засоби: Фонд відновлення майна та зруйнованої інфраструктури; міжнародну технічну та/або поворотну чи безповоротну фінансову допомогу; репарації або інші стягнення з російської федерації; інші джерела, не заборонені законодавством України. Це матиме вплив на показники бюджетів.

Крім того, реалізація окремих положень акта (зокрема щодо забезпечення подання заяви про надання компенсації за пошкоджені / знищені автомобільні транспортні засоби в електронній формі та отримання повідомлення про реєстрацію поданої заяви засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг; здійснення реєстрації заяви про надання компенсації за пошкоджені / знищені автомобільні транспортні засоби автоматично програмними засобами Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000021BE2F006787A600

Підписувач Кава Олександр Степанович

Дійсний з 27.07.2022 14:37:36 по 27.07.2024 14:37:36

Міністерство фінансів України

06040-02-3/13201 від 23.04.2024

агресією російської федерації проти України (далі – Реєстр), із присвоєнням реєстраційного номера в цьому Реєстрі; здійснення програмними засобами Реєстру обліку черговості надходження заяв, обліку осіб, які мають пріоритетне право на отримання такої компенсації, тощо) може потребувати додаткових видатків державного бюджету, зокрема на розширення функціоналу Реєстру.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація положень акта щодо виплати компенсації власникам транспортних засобів здійснюватиметься за рахунок коштів держави-агресора (репарації або інші стягнення з російської федерації), а також коштів Фонду відновлення майна та зруйнованої інфраструктури, міжнародної технічної та/або поворотної чи безповоротної фінансової допомоги, за рахунок коштів місцевих програм та фондів, інших джерел, передбачених законодавством, та потребуватиме відповідних змін бюджетних показників.

Оцінити вартісну величину впливу положень законопроекту на показники бюджетів неможливо у зв'язку з відсутністю фінансово-економічних розрахунків та обґрунтувань.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» цільових видатків для надання державою компенсації за пошкодження та знищення автомобільних транспортних засобів внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації проти України, не передбачено.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Якщо такі зміни показників бюджету передбачають зменшення надходжень бюджету та/або збільшення витрат бюджету, до законопроекту подаються пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення його збалансованості.

Реалізація окремих положень акта (зокрема щодо забезпечення подання заяви про надання компенсації за пошкоджені / знищені автомобільні транспортні засоби в електронній формі та отримання повідомлення про реєстрацію поданої заяви засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг; здійснення реєстрації заяви про надання компенсації за пошкоджені / знищені автомобільні транспортні засоби автоматично програмними засобами Реєстру з присвоєнням реєстраційного номера в цьому Реєстрі; здійснення програмними засобами Реєстру обліку черговості надходження заяв, обліку осіб, які мають пріоритетне право на отримання такої

компенсації, тощо) може потребувати додаткових видатків державного бюджету, зокрема на розширення функціоналу Реєстру. Проте необхідних фінансово-економічних обґрунтувань та розрахунків таких витрат, а також пропозицій щодо джерел їх покриття до законопроекту не надано.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

1. Проектом акта запропоновано визначити засади надання компенсації за пошкодження та знищення автомобільних транспортних засобів внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією російської федерації проти України.

Так, згідно з проектом акта реєстрація заяви про надання компенсації за пошкодженій / знищеній автомобільний транспортний засіб здійснюється автоматично програмними засобами Реєстру з присвоєнням реєстраційного номера в цьому Реєстрі; програмними засобами Реєстру здійснюється облік черговості надходження заяв, облік осіб, які мають пріоритетне право на отримання такої компенсації, тощо.

Водночас Прикінцевими та перехідними положеннями проекту акта Кабінету Міністрів України доручено протягом двох місяців з дня опублікування цього Закону забезпечити приведення програмного забезпечення Реєстру у відповідність із цим Законом.

Реалізація зазначених положень акта може потребувати додаткових видатків державного бюджету, зокрема на розширення функціоналу Реєстру.

Однак необхідних фінансово-економічних розрахунків та пропозицій щодо джерел покриття витрат бюджету до проекту акта не надано.

2. Реалізація положень акта в частині забезпечення подання заяви про надання компенсації за пошкоджені / знищені автомобільні транспортні засоби в електронній формі та отримання повідомлення про реєстрацію поданої заяви засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг може потребувати додаткових коштів державного бюджету.

У поданих до законопроекту матеріалах відсутні фінансово-економічні розрахунки в частині його реалізації засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, що позбавляє можливості визначити вартісну величину впливу на показники Державного бюджету України.

Отже, законопроект потребує надання фінансово-економічних розрахунків щодо джерел покриття витрат, пов'язаних з його реалізацією засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг.

3. Частиною першою статті 13 законопроекту передбачено, що джерелом фінансування компенсації за пошкоджені / знищені автомобільні транспортні засоби, зокрема, є кошти Фонду відновлення майна та зруйнованої інфраструктури.

Звертаємо увагу, що відповідно до Порядку використання коштів з рахунка «Фонд відновлення зруйнованого майна та інфраструктури», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2022 № 879, кошти Фонду є джерелом формування спеціального фонду державного бюджету та використовуються з метою відновлення зруйнованого майна та інфраструктури.

4. Частиною другою статті 13 законопроекту передбачено, що органи місцевого самоврядування можуть затверджувати місцеві програми та створювати фонди з метою надання компенсації за пошкоджені / знищені автомобільні транспортні засоби.

Статтею 68 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон) встановлено, що органи місцевого самоврядування можуть утворювати цільові фонди, які є складовою спеціального фонду відповідного місцевого бюджету. Порядок формування та використання цільових фондів визначається положенням про ці фонди, що затверджується відповідною місцевою радою.

Відповідно до частини першої статті 26 Закону виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, цільових програм з інших питань місцевого самоврядування (пункт 22), утворення цільових фондів, затвердження положень про ці фонди (пункт 25).

Слід зазначити, що перелік видатків, що здійснюються з місцевих бюджетів, визначено статтями 89–91 Кодексу.

Згідно з пунктом 21 частини першої статті 91 Кодексу до видатків місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, належать видатки на інші програми, пов'язані з виконанням власних повноважень, затверджені Верховною Радою Автономної Республіки Крим, відповідною місцевою радою згідно із законом.

Однак відповідно до Закону надання компенсації за пошкоджені / знищені автомобільні транспортні засоби внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій не належить до власних повноважень органів місцевого самоврядування.

З урахуванням зазначеного частина друга статті 13 законопроекту потребує виключення.

5. Реалізація положень акта щодо виплати компенсації власникам транспортних засобів здійснюватиметься за рахунок коштів держави-агресора (репарації або інші стягнення з російської федерації), а також коштів Фонду відновлення майна та зруйнованої інфраструктури, міжнародної технічної та/або поворотної чи безповоротної фінансової допомоги, за рахунок коштів місцевих програм та фондів, інших джерел, передбачених законодавством, та потребуватиме відповідних змін бюджетних показників. Водночас фінансово-економічних розрахунків та обґрунтувань до проєкту не надано.

Враховуючи зазначене прийняття законопроекту недоцільне через відсутність фінансово-економічних розрахунків та обґрунтувань до нього.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Олександр КАВА